

HENNY THIJSSING-BOE

*Geruisloos als
de wolken*

Christel
trilogie

#2

Henny Thijssing-Boer

*Geruisloos als
de wolken*

CHRISTEL-TRILOGIE 2

Z&K

Uitgeverij Zomer & Keuning

1

Fietje van Ommen was er op voorbereid geweest, maar toen ze die ochtend de brief van de deurmat opraapte en openmaakte, beefden haar handen. Terwijl haar ogen over de regels vlogen mompelde ze hardop de woorden die de meeste indruk op haar hadden gemaakt: ‘Huwelijk ontbonden...’ Opeens was het officieel en akelig definitief. Waarom had het zo moeten eindigen? Waarom, Rijk Jan?

Toen ze in de spiegel keek die naast de kapstok hing, gaf ze zichzelf hardop antwoord: ‘Je knapte op me af omdat ik zo lelijk ben.’ Ze keek naar haar spiegelbeeld en bestudeerde elk detail van haar gezicht zonder te zien hoe bedroefd het stond. O ja, ze wás lelijk! Haar gezicht was te lang en omdat ze zo mager was staken de jukbeenderen te ver naar voren. Haar ogen waren blauw, die zou men misschien mooi kunnen vinden, dacht ze, als ze tenminste niet schuilgingen achter de bril, die ze moest dragen omdat ze zo kippig was. Ze had halflang blond haar; nu ze dat aan een nauwkeurige inspectie onderwierp, kwam ze tot de conclusie dat ze nodig eens naar de kapper moest. Er zat geen model meer in, het permanent was uitgegroeid en van enige glans was geen sprake. Maar wat deed het er nog toe? Ze was nooit ijdel geweest en nu kon het haar helemáál niets meer schelen dat ze niet tot de mooisten behoorde. Ze streek met een vinger over haar neus, die was ook te spits. Haar mond was te breed, haar lippen kleurloos en ze was afschuwelijk mager; aan haar lijf ontbraken de vrouwelijke rondingen.

Kon ze het Rijk Jan kwalijk nemen dat hij op haar was afgeknappt? Na zeventien huwelijksjaren had hij haar aan de kant geschoven, ingeruild voor de jonge en bloedmooie Denise Vermeulen. Dát deed ontzettend pijn, evenals het feit dat Denise nu alles had wat zij zo vreselijk miste: Rijk Jan én de kinderen...

Heel langzaam vulden haar ogen zich met tranen en toen die over haar wangen biggelden, fluisterde ze tegen haar spiegelbeeld: ‘Behalve een gescheiden vrouw ben je een ontaarde moeder, Fietje van Ommen! Je hebt je kinderen in de steek gelaten. Een *goede* moeder zou dat nooit van z’n leven doen!’

Ze liep naar de huiskamer en in haar kermde het: maar zo heb ik het niet gewild, zo heb ik het niet bedóeld!

Ze liet zich in een van de diepe stoelen neerzakken. Nadat ze een tijdlang voor zich uit had zitten staren, drongen de gebeurtenissen van de afgelopen lange maanden zich weer aan haar op. En dat was niet de eerste keer, zodra ze de gelegenheid had gaf ze zich over aan die tijd en wilde ze bewust alles weer opnieuw beleven.

Toen ze er aan terugdacht dat Rijk Jan Hoedemaker háár ooit ten huwelijk had gevraagd, speelde er een lachje om haar lippen. Op haar trouwdag had ze zich ontzettend gelukkig gevoeld en in de jaren die volgden had ze niets te klagen gehad. Ze hielden van elkaar en toen eerst hun dochter Vicky werd geboren en twee jaar later hun zoon Olaf, had hun geluk geen grenzen gekend.

Ze was volop vrouw en moeder geweest en als er destijds iemand had voorspeld dat zij haar kinderen ooit in de steek zou laten, zou ze in een schaterlach zijn uitgebarsten, omdat het idee te zot was voor woorden.

Voor haar gevoel hadden ze met hun viertjes een haast ideaal gezinnetje gevormd. Financieel hadden ze geen zorgen gekend, want Rijk Jan had een uitstekende baan: zijn assurantiekantoor voerde hij aan huis. De kinderen waren bijna zonder problemen opgegroeid. Vicky was inmiddels zestien jaar, Olaf veertien. Zij, Fietje, was de enige lelijke eend in de bijt geweest, want volgens haar was de rest van het stel zeer aantrekkelijk. Rijk Jan was groot, hij had donker haar en mooie groene ogen, die werden omrand door zeer donkere oogharen. De kinderen leken allebei op hun vader en vooral Vicky was een beeldje om te zien. Haar groene ogen leken op stralende, glanzende stuiters en haar figuurtje was nu al perfect. Vicky zat op de HAVO, waar ze het heel erg goed deed. Olaf had wat meer moeite met leren, maar op de MAVO kwam hij heel goed mee. Ze was blij dat de

kinderen niet op haar leken. Er werd vaak beweerd dat het uiterlijk van een mens er niet toe doet, maar zij had aan den lijve ondervonden dat het tegendeel waar was. Zij was aan de kant geschoven omdat ze lelijk was.

Fietje zuchtte diep, maar liet zich al snel weer meeslepen door haar gedachten. Toen ze jong was en nog gelukkig met haar bestaan, had ze om zich heen huwelijken zien stranden. Dat zou háár niet gebeuren, had ze toen gemeend, en toch wás het gebeurd. Heel langzaam waren Rijk Jan en zij uit elkaar gegroeid. In het begin was het nauwelijks merkbaar en toen het tot haar was doorgedrongen dat ze elkaar minder vaak zoenden en dat Rijk Jan haar niet meer begeerde, was het al te laat geweest. Tussen hen beiden was een verwijdering gekomen en achteraf besepte ze dat dát het moment moest zijn geweest voor de tussenkomst van Denise Vermeulen.

Denise was vijfentwintig jaar en Rijk Jan werd binnenkort veertig, maar dat grote leeftijdsverschil deed er blijkbaar niet toe. De ‘verpakking’ was immers mooi. Ach, Denise had alles mee: haar figuur liet niets te wensen over. Van nature had ze hoogblond haar, haar ogen waren grijs en sprankelend, haar lippen vol en rood. Denise had Rijk Jan ingepalmd en zij, Fietje, had niets in de gaten gehad. In plaats van argwanend was zij blij geweest toen Rijk Jan op een avond had gezegd dat hij er een kracht bij moest hebben. Zakelijk was het immers een goed teken dat hij het samen met hun boekhouder niet meer aankon. De nieuwe kracht werd Denise Vermeulen en vanaf het eerste begin was Rijk Jan laaiend enthousiast over haar geweest. Ze werkte ijverig en nauwgezet. Volgens Rijk Jan was de werksfeer er met haar komst op vooruitgegaan. Dat was toch allemaal fijn, daar was toch niets op aan te merken? Ja, dat had zij toen nog gedacht. Dom, achteraf gezien!

Denise was ongeveer een halfjaar bij Rijk Jan in dienst toen zij van gedachten was veranderd. Want vanaf die tijd werd er tussen Rijk Jan en haar minder gezoend, en niet meer gevrijd. De dag, waarop zij klaarwakker werd geschud, zou ze nooit meer vergeten. De boekhouder was die dag niet aanwezig geweest en hoewel zij praktisch nooit in het kantoor kwam, had ze er toen even moeten zijn.

Ze wist niet meer waarom, de reden was verdrongen door het beeld dat ze

te zien kreeg toen ze deur van het kantoor had geopend. Ze kreeg toen een behoorlijke dreun, waarvan ze de pijn nog steeds voelde. Rijk Jan en Denise hadden dicht tegen elkaar gestaan. Hun monden hadden elkaar pas losgelaten toen ze ijsig had gezegd: ‘Volgens mij kom ik bijzonder ongelegen...’ Daarna had ze zich omgedraaid en de deur met een klap achter zich gesloten. Die avond, toen Vicky en Olaf eindelijk in bed lagen, had zij tegen Rijk Jan gezegd: ‘Probeer geen smoesjes op te hangen, ik eis de waarheid!’

Rijk Jan was niet eens geschrokken, kalm had hij gezegd: ‘Wat jij vanmiddag zag wás de waarheid. Je bent een beste meid, maar ik hou niet meer van je. De liefde die ik voor jou niet meer voel, heb ik teruggevonden bij Denise. Het spijt me voor jou, maar ik wil verder met haar.’

Vanaf dat moment viel er met Rijk Jan niet meer te praten. Hij was zichtbaar smoorverliefd en toen zijn eigen vrouw hiervan op de hoogte was, vond hij het blijkbaar heel normaal om ’s avonds naar Denise te gaan. In die tijd had Fietje niet als een tijgerin gevochten. De moed daartoe had haar ontbroken, omdat ze zich verpletterd had gevoeld. Alle zekerheden waren toen opeens weggevallen en er was een radeloze paniek voor in de plaats gekomen. Rijk Jan wilde per se scheiden, maar zij durfde niet te denken aan een toekomst zonder hem. Ze wilde Rijk Jan niet verliezen. Haar liefde voor hem was niet doodgebloed, nog steeds niet.

Wonderlijk genoeg ging het leven toen gewoon door. Net als vroeger ging Rijk Jan ’s morgens naar kantoor. Zij deed het huishouden en kookte zijn lievelingsgerechten. De kinderen gingen gewoon naar school. Ze wist niet of Vicky en Olaf toen al in de gaten hadden wat er thuis gaande was; Rijk Jan en zij hadden geprobeerd om hen zoveel mogelijk buiten schot te houden.

De ellende groeide haar echter boven het hoofd en toen ze zowat op instorten stond, kwam er een plan in haar op dat haar continu bleef bezighouden. Ze had aan haar ouders gedacht en opeens had ze toen geweten: ik moet naar pappa en mamma! Het plan leek haar ideaal en om twee redenen een bijzonder handige zet. Ze hoopte dat Rijk Jan haar zou gaan missen, dat hij weer naar haar ging verlangen als ze weg was. Het

voornaamste, had ze toen bedacht, was dat Denise enorm op Rijk Jan zou afknappen. Jong als zij was, zou ze haar geliefde helemaal voor zichzelf willen hebben. Dán zou ze echter ervaren dat Rijk Jan in de eerste plaats vader was. Denise zou vast geen zin hebben om moedertje te spelen, ze zou eieren voor haar geld kiezen! En zodra het zover was zou Rijk Jan weer bij haar terugkeren. Dan kwam alles weer goed, dan hadden ze een huwelijks crisis doorgemaakt waaruit ze verstandiger en rijper te voorschijn zouden komen. Zo had ze zichzelf lekker gemaakt, maar ze had toen niet kunnen bedenken dat het heel anders zou lopen.

Haar ouders hadden vroeger een kruidenierswinkel gehad, maar toen ze ouder werden had pappa die van de hand gedaan. In het begin van hun rentenieren waren ze alleen in de wintermaanden naar Spanje gegaan, later hadden ze er een klein huisje gekocht. Sindsdien woonden ze er definitief en genoten samen van hun oude dag. Ze kwamen regelmatig naar Holland en logeerden dan bij haar broer Marnix en diens vrouw Tosca. Nadat ze de reis in alle stilte had voorbereid, had ze op een morgen het huis verlaten.

De kinderen waren naar school en Rijk Jan was in zijn kantoor. Als hij uit het raam had gekeken zou hij de taxi hebben gezien waarmee zij zich naar Schiphol liet brengen. Hij had niet gemerkt dat zijn vrouw er vandoor was gegaan, zijn aandacht zou wel weer bij Denise zijn geweest. Ze had zich niet bezwaard gevoeld, wel enigszins opgelucht. Ze had er gewoon even uit gemóeten en ze kwam immers weer terug. Dan zou de spanning vast weer geweken zijn en alles zou beter worden dan ooit.

Ze had een briefje achtergelaten zodat Rijk Jan en de kinderen wisten waar en bij wie ze was. Ze had benadrukt dat ze geen stappen moesten ondernemen om haar terug te laten keren en expres verzwegen dát ze terug zou komen. Dat had ze gedaan om te bewerkstelligen dat Rijk Jan bezorgd zou worden en naar haar zou gaan verlangen. Bewust had ze de suggestie gewekt dat ze voorgoed weg was. Haar verblijf in Spanje was anders verlopen dan ze zich had voorgesteld. Omdat ze elke minuut van de dag naar de kinderen had verlangd, was het een ware kwelling geweest. Nu, achteraf, wist ze niet meer hoe vaak ze op het punt had gestaan om naar huis te bellen: hoe zit het, missen jullie me nu nóg niet? Vanzelfsprekend

had ze niet gebeld of geschreven, want het initiatief tot een verzoening moest van Rijk Jan komen. Naarmate de tijd verstreek raakte ze in paniek en vroeg ze zich dagelijks af waarom ze niets van de kinderen hoorde. Die misten haar toch wel? Ze wist dat Vicky en Olaf een bijzonder sterke band met Rijk Jan hadden, maar tussen de kinderen en haar was alles altijd ook heel goed geweest. Er was niets aan de hand geweest totdat de mooie Denise op het toneel was verschenen. O, wat haatte zij die vrouw! Wat verlangde ze in die beroerde tijd hevig naar haar dierbaren, naar de bescherming van haar eigen huis. Dat werd nog heviger toen ze op een avond een gesprek tussen haar ouders had opgevangen. Ze had gezegd dat ze een avondwandeling ging maken, maar eenmaal buiten was ze op dat besluit teruggekomen. Ze had zich moe en down gevoeld en was een poos op de bank in de tuin gaan zitten. Haar gedachten waren toen weer ogenblikkelijk naar Holland gedwaald, naar drie mensen zonder wie zij het niet kon stellen. Ze wist nog dat ze met gesloten ogen had gezeten en een hart vol verdriet, toen ze opeens pappa's stem had gehoord. Het was een lome, zwoele avond geweest. Deuren en ramen hadden opengestaan en omdat haar ouders in de veronderstelling verkeerden dat zij weg was, hadden ze hun stemmen niet gedempt.

Ze had eerst niet begrepen wat pappa bedoeld had met zijn vraag aan mamma: 'Hoe lang gaat dit nog zo voortduren?'

'Dat weet ik net zo min als jij. Fietje is nu al bijna drie maanden bij ons en ik weet wat jij bedoelt. Maar ze is onze dochter, ze verkeert in grote moeilijkheden. Het zou onmenselijk zijn, Albert, als wij haar zouden terugsturen omdat onze privacy ons zo heilig is.'

'Dat ben ik ook niet van plan, maar ze werkt wel behoorlijk op mijn zenuwen! Op deze leeftijd wil ik alleen nog maar samen zijn met jou en bovendien is het onnatuurlijk dat een kind, dat eenmaal het nest heeft verlaten, daarop weer terugkeert. Zo denk ik erover.'

'Ja, lieverd, ik weet het wel. Ik vind het ook jammer dat Fietje ons bij haar problemen betreft, maar nu dat zo is, moeten wij er toch voor haar zijn? Beloof me dat je haar niets laat merken!'

Toen zij kort daarna weer was binnengekomen had mamma warm naar

haar gelachen en had pappa belangstellend geïnformeerd of ze een prettige wandeling had gemaakt.

‘Ja, maar ik ben er moe van geworden. Ik ga dus gelijk maar door naar bed.’ Ze had haar ouders een nachtzoen gegeven die door allebei hartelijk werd beantwoord. Gelukkig had ze niet laten merken dat ze het gesprek bij toeval had opgevangen. Toen ze in bed lag had ze een hekel aan zichzelf, omdat zij zélf had moeten inzien dat ze niet meer bij haar ouders thuishoorde. Maar het besef dat ze die lieverds al die tijd voor de voeten had gelopen, bleef pijnlijk. Meteen de volgende dag had ze de nodige stappen ondernomen voor haar terugreis. Pappa had haar geadviseerd Rijk Jan te bellen, want hij moest toch weten dat ze in aantocht was? Zij had vastbesloten haar hoofd geschud en gezegd: ‘Hij heeft al drie maanden niets van zich laten horen en ik wíl trouwens onaangekondigd thuishkomen. Ik bel Marnix en Tosca wel even.’

Marnix was haar broer en Tosca haar schoonzusje. Met hen had zij de hele tijd wél contact onderhouden.

Ze had beslist onaangekondigd willen terugkeren en nu ze daaraan terugsloot besefte ze dat ze toen toch wel héél erg naïef was geweest. Want ze had er toen niet aan getwijfeld dat ze alles zou aantreffen zoals ze het achtergelaten had. Rijk Jan zou opgelucht en blij zijn als hij haar terugzag en Vicky en Olaf zouden waanzinnig gelukkig zijn en haar onstuimig om de nek vliegen. Met dat blijde vooruitzicht was ze teruggegaan, nog niet wetend dat het allemaal heel anders zou zijn.

Het was op een avond tegen etenstijd geweest, toen ze de sleutel weer in het slot stak van de deur van haar eigen, vertrouwde huis. Ze was blij geweest, maar toen ze de huiskamerdeur had geopend had ze zich in één klap verslagen gevoeld. Het tafereeltje dat ze toen te zien kreeg, zou ze nooit meer kunnen vergeten.

Ze hadden samen aan tafel gezeten: Rijk Jan, de kinderen én Denise. Als een gezin dat bij elkaar hoorde. Fietje had zich afschuwelijk gevoeld, een buitenstaander, een indringster. Drie paar vragende gezichten waren naar haar opgeheven geweest. Denise had haar blonde hoofd diep over haar bord gebogen gehouden. Zij was de eerste geweest die de snijdende stilte had

verbroken. Ze had Rijk Jan aangezien en met een hoofdknik op Denise
gewezen. ‘Wat heeft dít te betekenen!’

Nooit zou ze zijn antwoord vergeten. ‘Denise heeft jouw plaats
ingenomen, we hebben veel aan haar te danken. Toen jij de benen nam, was
zij er voor ons.’

‘Dan kan ze nu weer gaan, want zoals je ziet ben ik terug.’

Rijk Jan had haar in de ogen gezien en nergens doekjes om gewonden.

‘Je bent te laat, Fietje. Voor ons beiden is er geen weg terug. Ik heb
inmiddels de scheiding aangevraagd en met mijn advocaat bepaalde
regelingen besproken. Omdat het welzijn van de kinderen daarbij gebaat is,
zullen die naar alle waarschijnlijkheid gehanteerd gaan worden.’

Toen had zij haar schijnbare kalmte verloren, ze was woedend geworden.
In onmacht had ze geschreeuwd, getierd: ‘Ik ben de énige die over het
welzijn van mijn kinderen kan beslissen! Ik ben hun moeder of was je dat
soms even vergeten?! Ik heb genoeg gezien, jouw geluk zal ik dan ook niet
langer in de weg staan, maar Vicky en Olaf gaan met mij mee!’

Haar blik was van Vicky naar Olaf gevlogen, in haar stem hadden tranen
geklonken. ‘Waarom begroeten jullie me niet?’ Toen er geen antwoord was
gekomen had ze gejaagd gedaan. ‘Kom, sta op, we moeten hier zo snel
mogelijk weg! We gaan naar oom Marnix en tante Tosca, bij hen zijn we
tenminste welkom. Kom nou!’

O, wat was ze geschrokken van Olafs stem, van zijn blik die strak op haar
was gericht, waarin onmiskenbaar een beschuldiging had gelegen. ‘Ik ga
niet met je mee, mam... Het spijt me, maar ik wil bij pappa en Denise
blijven. We hadden het gezellig samen, jij komt alles nu verpesten.’

Hoewel ze met haar gehele hart naar die lieve knul van haar had verlangd,
had ze hem op dat moment een draai om zijn oren kunnen geven. Gelukkig
had ze dat niet gedaan. Ze herinnerde zich nog dat er tranen over haar
wangen hadden gebiggeld toen ze smekend naar Vicky had gekeken. ‘Jij
gaat toch wel met me mee?’

Vicky’s vonnis was onnoemelijk hard geweest. Het meisje had haar niet
eens aangezien, maar haar stem had vastbesloten geklonken. ‘Je hebt ons in
de steek gelaten, mam! Zonder een woord, zonder afscheid van ons te

nemen, ben je weggegaan. Als Denise er niet voor ons was geweest zou ik er vast aan onderdoor zijn gegaan. Ik vind Denise lief en jou...’ Ze had haar ogen opgeslagen en eraan toegevoegd: ‘Ik háát je, mam... Ik haat je zo erg omdat je ons alleen liet, dat je mijn moeder niet meer kúnt zijn. Voor geen prijs ga ik met je mee.’

Ze had zich verpletterd, totaal ontredderd gevoeld en gefluisterd: ‘Begrijp je dan niet dat ik een poosje weg móest? Je bent al zestien, je hebt vriendjes gehad, hoe vaak heb je met mij niet gesproken over de liefde in jouw jonge leventje? Pappa heeft mij bedrogen met een ander, ik had ruimte nodig om dat te kunnen verwerken, Vicky! Toe, begrijp dan hoe ik me voelde...’

Vicky had haar hoofd gebogen en gezwegen. Rijk Jan was toen van tafel opgestaan. ‘Kom, Fietje,’ had hij aangedaan gezegd, ‘we moeten praten.’ Hij had haar de huiskamer uitgeleid, de gang door naar zijn kantoor. Daar had hij gepraat en gepraat en de helft ervan was niet tot haar doorgedrongen. Wél had ze tot haar ontsteltenis begrepen dat de echtscheidingsprocedure al op gang was gebracht. Rijk Jan had tijdens haar verblijf in Spanje diverse gesprekken gevoerd met zijn advocaat. Hij had haar formulieren laten zien en gevraagd of ze die wilde tekenen. ‘De kinderen móeten bij mij blijven, probeer dat in te zien, Fietje! Ik kan ze alles bieden wat ze nodig hebben: een huis en een goed inkomen waardoor het hen aan niets zal ontbreken. Ze kunnen op dezelfde scholen blijven, ze hoeven geen vrienden en vriendinnen te verliezen. Als ze uit school naar huis komen ben ik er, dat is het grote voordeel van een kantoor aan huis. Bovendien is Denise al bij ons ingetrokken zodat wij er samen voor de kinderen kunnen zijn.’

Ze had hem onderbroken en haar eigen stem niet herkend. ‘Wonen jullie dan al samen?’ Toen Rijk Jan had geknikt, was haar een hoop duidelijk geworden. ‘Dit heb je vast ook allemaal tegen je advocaat gezegd, je hebt ervoor gezorgd dat ik geen poot heb om op te staan. Wat geméén van je, Rijk Jan!’

Hij had zijn schouders opgehaald en schor gezegd: ‘Het spijt me voor jou, meer dan ik kan zeggen, maar je hebt gelijk: ik heb voor de kinderen gevochten. Het mag Vicky en Olaf aan niets ontbreken, ik wil niet dat zij de

dupe worden van onze scheiding.’

‘Je had voor míj moeten kiezen, dán pas had je het goede met de kinderen voorgehad.’

‘Had ik bij je moeten blijven terwijl mijn liefde voor jou over is? Had je dat gewild, Fietje?’

‘Laat maar,’ had zij verslagen verzucht. ‘Je bent altijd al dol op de kinderen geweest, je bent een goede vader. Zeventien jaar lang was je de man op wie ik trots was, maar toen jij alleen nog maar mijn lelijke gezicht en lichaam kon zien, koos je voor iets mooiers. Dat doet zeer, Rijk Jan...’

Hij had haar niet aangeraakt en zijn zichtbare medelijden had haar nog dieper gekwetst. ‘Ik ben geen onmens, ik begrijp heus wel hoe rottig jij je moet voelen. Als de kinderen aan jou zouden zijn toegewezen zou ik me even beroerd hebben gevoeld als jij nu. Bij een scheiding moet altijd een van de ouders lijden. Het spijt me dat jij dat moet zijn, maar ik beloof je dat ik meer dan goed voor de kinderen zal zijn en zo vaak je wilt mogen ze, wat mij betreft, naar je toekomen.’

‘Het is goed...’ had zij verslagen gezegd en zo had ze zich toen ook precies gevoeld: buiten spel gezet.

Die avond was de onwezenlijkste van haar hele leven geweest. Nadat Rijk Jan had aangeboden haar naar Marnix en Tosca te brengen, had zij als een robot haar eigendommen bij elkaar gegraaid en in een paar koffers gepropt. Voordat ze al het vertrouwde met bloedend hart had achtergelaten, had ze nog afscheid willen nemen van de kinderen. Olaf had zich door haar laten omhelzen en kussen, Vicky had zich van haar afgekeerd voordat ze het meisje met een vinger had kunnen aanraken. Met de rug naar haar toe had Vicky gefluisterd: ‘Ga nou maar en denk maar niet, mam, dat ik ooit bij jou op bezoek kom...’

Terwijl Fietje afscheid van haar kinderen had genomen, had Rijk Jan Marnix en Tosca op de hoogte gesteld van haar komst. Marnix woonde in een dorp nabij Alkmaar, de reis ernaar toe werd bijna zwijgend volbracht. Rijk Jan en zij hadden als twee vreemden naast elkaar gezeten; hij had blijkbaar niet geweten wat hij zeggen moest en zij had niet kunnen praten. Het was alsof haar keel dichtgeschroefd was, alsof haar tong verlamd was

geweest. Ze was opgelucht toen Rijk Jan de auto voor Marnix' huis tot stilstand had gebracht en nog gelukkiger met het feit dat hij niet mee naar binnen wilde. Hoewel ze nog steeds van hem hield had ze toen verdrietig gedacht: ga maar gauw terug naar Amsterdam, naar je veilige thuishaven waaruit je mij hebt verstoten. Je durft Marnix niet onder ogen te komen, je bent een lafaard.

Die avond hadden Marnix, Tosca en zij tot diep in de nacht gepraat. Haar broer en schoonzusje hadden voor Rijk Jan geen goed woord over. Marnix had verbeterd gezegd: 'Zodra er een derde in het spel komt, kun je vechten wat je wilt, maar dan is er geen redden meer aan. Dát had Rijk Jan zich moeten realiseren voordat hij aan die jonge blom verslingerd raakte. Hij alleen, Fietje, is de oorzaak van alles!'

'Maar ik ben van huis weggegaan, ik liet de kinderen onverzorgd achter en dat is me verschrikkelijk duur komen te staan.'

Doordat zij in Spanje regelmatig contact met hen had gehouden, wisten Marnix en Tosca hoe de vork werkelijk in de steel stak. Tosca had toen verontwaardigd gezegd: 'Jij bent nooit van plan geweest om Vicky en Olaf in de steek te laten. Je móest er gewoon even uit en dát heeft Rijk Jan zó verdraaid dat het precies in zijn straatje paste.'

'Zo is het maar net!' had Marnix beaamd. 'Tegenover zijn advocaat heeft Rijk Jan jou afgeschilderd als een ontaarde moeder, vervolgens had hij alle troeven in handen. Hij kon aantonen dat hij voor de kinderen kon zorgen, jij was "voortvluchtig", want je verbleef in Spanje. Ik vrees, lief zusje, dat je het onderspit zult moeten delven.'

Marnix had volkomen gelijk gekregen: zij had haar kinderen verloren. In de tijd die volgde was ze in het huis van Marnix enigszins tot rust gekomen, maar het verlangen naar Vicky en Olaf groeide met de dag. In het begin had ze diverse keren geprobeerd de kinderen telefonisch te bereiken en áls dat al eens lukte, deden ze allebei afschuwelijk koel en afstandelijk. Om nog meer teleurstellingen te voorkomen was ze opgehouden met bellen en was ze brieven gaan schrijven, die niet beantwoord werden. In de lange maanden die inmiddels voorbij waren gegaan, had ze noch Vicky, noch Olaf gezien. Ja, er was een bezoekenregeling getroffen, maar de kinderen hadden de

leeftijd bereikt waarop ze daarover zelf mochten beslissen. En ze wensten hun moeder niet te ontmoeten. Ze hadden gekozen voor hun vader en diens vriendin.

Fietje was achtendertig jaar, nog lang niet oud, maar zo voelde ze zich vaak wel. Oud en lelijk. Ze stond met lege handen, ze mocht blij zijn dat ze een dak boven haar hoofd had en bij lieve mensen was die haar aanwezigheid met liefde duldden. In Spanje had ze haar ouders hinderlijk voor de voeten gelopen, bij Marnix en Tosca deed zij haar uiterste best dat te voorkomen door zich 's avonds zoveel mogelijk op haar slaapkamer terug te trekken. Overdag kon ze zichzelf zijn, want Marnix en Tosca werkten allebei. Tosca was onderwijzeres op een basisschool in Alkmaar. Ze kwam tussen de middag niet thuis, ook Marnix niet, die redacteur was bij een uitgeverij. Marnix en Tosca hadden geen kinderen, ze wilden dit bewust zo. Fietje had er nooit zo bij stilgestaan, maar nu wenste ze dat er hier in huis een stel kinderen was waarop zij kon passen. Dan had ze tenminste wat om handen gehad, nu verlummelde ze haar dagen vaak met nietsdoen en dan verzonk ze weer in een stil verlangen dat uitliep op verdriet en tranen.

Had ze maar een baantje, het kon haar niet schelen wat. In de achter haar liggende maanden had ze zich zowat suf gesolliciteerd, maar telkens was ze afgewezen. Ze was waarschijnlijk te oud, waarschijnlijk ook te lelijk, en bovendien was ze niet gespecialiseerd in een bepaald vak. Vóór haar trouwen had ze pappa geholpen in de kruidenierswinkel. Toen ze eenmaal met Rijk Jan getrouwd was, had ze een baan buitenshuis niet gemist. Ze was toen moeder en huisvrouw geweest en volop gelukkig, tot de mooie Denise haar vingertjes naar haar man had uitgestoken.

Kon ze Rijk Jan maar uit haar hart verbannen zoals hij het met haar had gedaan. In plaats daarvan bleef ze ondanks alles van hem houden, naar hem verlangen. Het gemis van de kinderen was zo mogelijk nog erger, dat deed lichamelijk en geestelijk pijn. Dat diepe, knagende verdriet gunde zij geen enkele vrouw. Haar liefste wens van het moment was een baan en een eigen huis, al was het nog zo klein, waarin ze ook 's avonds zichzelf zou kunnen zijn. Op den duur moest ze toch weer onafhankelijk zijn, zichzelf kunnen redden?

Op dat moment schrok ze op uit haar diepe gepeins dat uren in beslag had genomen zonder dat ze het had gemerkt. Terug in de werkelijkheid vonden haar ogen meteen weer de brief die haar zo aan het denken had gezet. Toen de realiteit zich weer ten volle aan haar opdrong, prevelde ze voor zich uit: ‘Ik ben gescheiden, een vrouw met een verleden. Een ontaarde moeder, die haar kinderen in de steek liet toen ze het eventjes niet meer zag zitten. O, God... help me!’

Die avond, pas na de warme maaltijd en nadat ze koffie had ingeschonken, overhandigde Fietje de brief aan haar broer.

‘Het is zover: je zus is een gescheiden vrouw.’

Voordat Marnix van Ommen de brief openvouwde, keek hij Fietje nadenkend aan. ‘Ik vermoedde al dat er iets met je aan de hand was. Heb je zo lang zitten huilen dat je ogen er nog rood van zijn, klein zusje?’

Fietje deed een poging de aandacht van haar gemoedstoestand af te leiden door lachend te zeggen: ‘Klein zusje? Wil je even onthouden, Marnix, dat ik drie jaar ouder ben dan jij!’

Marnix haalde zijn schouders op. ‘Leeftijden zeggen mij absoluut niets. Jawel, ik ben vijfendertig en Tosca is vier jaar jonger, maar als zij tien jaar ouder zou zijn dan ik, zou ik evenveel van haar houden.’

Tosca trok een bedenkelijk gezicht. ‘Ik moet er toch echt niet aan denken dat ik al vijfenveertig zou zijn, zeg!’

Marnix vouwde de brief open, Tosca stond op en las over zijn schouder mee. Fietje keek met enige vertedering naar haar broer en haar schoonzusje. Ze was echt heel blij dat die twee het samen zo fijn hadden. Hun huwelijk was perfect, ze pasten precies bij elkaar. Als een dekseltje op een doosje, zoals Tosca het vaak placht uit te drukken. Behalve dat ze een lieve meid was, vond zij Tosca een aantrekkelijke vrouw. Ze was klein van stuk, iets aan de mollige kant. Op Tosca’s vrouwelijke rondingen zou zij best jaloers kunnen zijn, evenals op Tosca’s kastanjebruine haar, dat glansde dat het een lieve lust was. Haar ogen waren diep bruin, haar mond klein, vol en lachgraag. Naast de lange, magere Marnix was ze gewoon een leuke vrouw om te zien.

Uiterlijk leken Marnix en zij op elkaar, ze hadden hun magere postuur van pappa geërfd. Marnix zat daar niet mee, hij merkte vaak op: ‘Het is ideaal om alles in je mond te kunnen steken zonder één grammetje aan te komen. Kijk eens om je heen hoeveel mensen er constant aan de lijn moeten denken en alles wat lekker is moeten laten staan!’

Marnix verbrak de stilte. Hij keek Fietje aan en zei: ‘Het is niet anders, meisje. Jij moet nu hoe dan ook weer verder. Het enige goede aan deze kwalijke zaak, is dat Rijk Jan zwart op wit bevestigt dat hij je financieel zal blijven steunen. Verder is die vent voor mij geen knip voor de neus waard.’

Voor mij wel, dacht Fietje stil en verdrietig. Ik ben niet uit op zijn geld, ik wil hém terug...

Tosca wierp Marnix een veelzeggende blik toe. ‘Zo eenvoudig als jij het afdoet, is het voor Fietje niet, hoor! Zij mist Vicky en Olaf en dat waarop ze recht heeft: het moederschap.’

Marnix knikte. ‘Je hebt gelijk. Het zijn schatten van kinderen en ze horen gewoon bij de moeder te zijn. Maar bij een scheiding is er van redelijkheid meestal geen sprake. Mensen die beweren dat ze als goede vrienden uit elkaar zijn gegaan, liegen volgens mij dat het gedrukt staat.’ Hij keek Fietje bedachtzaam aan toen hij opperde: ‘Had jij eigenlijk niet wat feller voor jezelf moeten strijden, heb jij je er niet té snel bij neergelegd?’

Fietje glimlachte mat. ‘Wanneer ik me als een vechtende leeuw had opgesteld, zou dat uit louter eigenbelang zijn geweest. Ze hebben het goed bij Rijk Jan. Daar kan ik gerust op zijn, want ik ken hem en ik weet dat hij veel van de kinderen houdt. Omgekeerd zijn Vicky en Olaf dol op hem én gelukkig met de gang van zaken, omdat ze in hun eigen vertrouwde wereldje mogen blijven. Moest ik daar tussenkomen, hun geluk wreed verstoren omdat ik het er zo moeilijk mee heb? Ach, Marnix, ik hād immers geen been om op te staan, alles was tegen mij. Ik had de kinderen niets te bieden, Rijk Jan kan ze alles geven wat ze nodig hebben voor hun opvoeding. De kinderen hebben zelf gekozen en die keuze moet ik respecteren. Daar moet ik mijn best voor doen.’

Na een kort stilzwijgen verzuchtte ze: ‘Als ik maar een baan had, me weer ergens nuttig kon maken. De dagen vallen me zo lang.’

Tosca toonde begrip. ‘Je hebt hier in huis inderdaad weinig om handen, maar ik kan mijn trouwe, huishoudelijke hulp niet opzeggen. Maartje werkt al jaren twee ochtenden in de week bij ons. Behalve dat we zeer over haar te spreken zijn, is ze erbij gaan horen.’

‘O, maar dat is vanzelfsprekend!’ haastte Fietje zich te zeggen. ‘Ik zou het echt heel vreselijk vinden als jullie om mij iets aan je levensstijl zouden veranderen. Dat is niet mijn bedoeling, maar ik verlang naar onafhankelijkheid. Naar een eigen onderkomen, een klein flatje of zo.’

Marnix had met haar te doen. Het viel voor Fietje waarachtig niet mee. Ze was door Rijk Jan uit haar eigen vertrouwde omgeving geduwd en moest nu noodgedwongen bij hen verblijven. Ze was zeventien jaar getrouwd geweest, nu stond ze ongewild met lege handen. Kon hij maar meer voor haar betekenen. Fietje was toe aan wat afleiding. Tosca en hij hadden elkaar en hun werk, Fietjes leven was uitzichtloos. Op hetzelfde moment kreeg Marnix een ingeving die hem bij voorbaat blij maakte en die hij aan Fietje voorlegde. ‘Volgende week woensdag hebben wij op de uitgeverij een auteursdag, heb je zin om mee te gaan?’

Fietje keek bedenkelijk, ze dacht eerst aan een ander. ‘En Tosca dan?’

Deze lachte Fietjes zorgen weg. ‘Ik was er al van op de hoogte, maar ik kan niet meegaan en daarom vraagt Marnix jou. Doe hem dat plezier nou maar. Ik moet die dag ’s morgens gewoon naar school en ’s middags is er een lerarenvergadering waar ik beslist niet onderuit kan.’

‘Een auteursdag, wat houdt dat eigenlijk in?’ wilde Fietje weten.

Marnix vertelde: ‘Eens per jaar organiseren wij een dag waarop auteurs, vertalers, illustratoren, kortom iedereen die te maken heeft met boeken uit ons fonds, elkaar kunnen ontmoeten. Ik kan je zeggen dat het er altijd reuze gezellig aan toe gaat. Meestal huren we een zaal in een hotel of restaurant, maar om de kosten enigszins te drukken blijven we dit jaar op de uitgeverij. We halen een van de grotere magazijnen leeg en bouwen die om tot feestzaal. In plaats van een diner laten we een koud buffet aanrukken waar iedereen versted van zal staan! Ik wacht je antwoord niet meer af, je gaat gewoon met me mee!’

‘Graag, Marnix,’ zei Fietje zacht. ‘Het lijkt me fijn om weer eens onder de

mensen te komen, om voor eventjes niet te hoeven worstelen met gedachten die niet willen wijken. Dank je voor de uitnodiging, je bent een schat!

En jij lacht tenminste weer eens echt, dacht Marnix, maar hij kon nog niet weten wat de dag zou brengen waarop hij zich, deels om Fietje, reeds bij voorbaat verheugde.